

COMUNICAREA COMISIEI
PRIVIND
STRATEGIA EUROPEANĂ PENTRU UNIVERSITĂȚI

<http://www.anc.edu.ro/wp-content/uploads/2022/01/communication-european-strategy-for-universities-graphic-version-1.pdf>

ASPECTE ANALIZATE

(Cuprinsul Comunicării)

1. Universitățile o trăsătură distinctivă a modului nostru de viață european
2. Obiectivele strategiei europene pentru universități
3. Un nou cadru pentru consolidarea cooperării europene
 - 3.1. Patru proiecte emblematice pentru stimularea dimensiunii europene în învățământul superior și cercetare
 - 3.2. Un sprijin financiar adecvat pentru învățământul superior și cercetare
4. Călăuze ale stilului nostru european de viață
 - 4.1. Consolidarea calității și relevanței pentru competențe de viitor
 - 4.2. Promovarea diversității, a incluziunii și a egalității de gen
 - 4.3. Promovarea și protejarea valorilor democratice europene
5. Actorii gemeni ai schimbării la tranziția verde și digitală
 - 5.1. Dezvoltarea abilităților, competențelor și inovației tehnologice pentru tranziția ecologică
 - 5.2. Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor în promovarea inovației pentru tranziția digitală
6. Factori ai rolului de leadership global al Europei
7. Acțiuni pentru înfăptuirea monitorizării și guvernării
8. Concluzie: calea de urmat

1. UNIVERSITĂȚILE - O TRĂSĂTURĂ DISTINCTIVĂ A MODULUI NOSTRU EUROPEAN DE VIAȚĂ

Astăzi, societatea noastră are nevoie mai mult ca oricând de contribuția universităților sale.

Europa, cu o lume în dinamică schimbare, se confruntă cu provocări majore – *clima schimbarea și pierderea biodiversității, transformarea digitală și îmbătrânirea populației* – într-un moment în care este lovită de cea mai mare criză globală de sănătate din ultimul secol, cu afectare majoră economică .

Poziția Europei în lume, bunăstarea iar prosperitatea generațiilor viitoare vor depinde de răspunsul nostru.

Sectorul învățământului superior are o rol esențial de jucat în redresarea post-pandemică a Europei și în formarea unor societăți durabile și rezistente și economii.

Universitățile excelente și incluzive sunt o condiție și o bază pentru deschidere, democrație, echitate și societăți durabile, precum și pentru creșterea economică susținută, antreprenoriat și angajare.

Europa se poate construi pe un mediu divers și înfloritor în sectorul învățământului superior, profund înrădăcinat în cultura europeană.

Europa găzduiește aproape 5 000 instituții de învățământ superior, 17,5 milioane de studenți din învățământul terțiar, 1,35 milioane de oameni care predau în învățământul terțiar și 1,17 milioane de cercetători.

Fie universități de cercetare, institute tehnologice, școli de arte sau de învățământ pentru formare profesională superioară –instituțiile sunt în integralitate semnel distinctive ale modului nostru european de a viața.

Această diversitate este un punct forte, deoarece permite alegerea pentru creativitate și sinergie prin mobilitate și cooperare.

Europa sărbătorește acum 35 de ani de schimbare a vieții pentru peste 10 milioane de tineri cursanți prin programul său emblematic *Erasmus+*.

Universitățile au o poziție unică la răscrucea drumurilor educației, cercetării, inovației, deservirea societății și economiei: joacă un rol critic în realizarea Spațiului European al Educației (SEE) și în Spațiul European de Cercetare (ERA), în sinergie cu Spațiul European al Învățământului Superior.

Prin parteneriate puternice în UE, și pe tot globul, și prin construirea activului cumulativ al sistemelor de învățământ și a rețelelor de cercetare, ***universitățile sunt actori cheie pentru promovarea modelului european în conformitate cu interesele și valorile UE: statul de drept, drepturile omului și normele internaționale și standardele.***

Europa are nevoie de universități înfloritoare pentru a contribui la implementarea agendei politice a Uniunii Europene

Uniunea Europeană și statele membre au un interes comun în sprijinirea sectorului învățământului superior prin concentrarea forțelor lor în jurul unei viziuni comune, bazându-se pe bogăția diversității mediului universitar.

În acest sens, statele membre trebuie să țină cont de evoluția și contextul cu care se confruntă UE și care are un impact mai mare în sectorul educației în mod direct.

Dacă nu se acționează în mod corespunzător, acest lucru ar putea afecta performanța universităților care s-au angajat într-un proces de regândire și reînnoire a propriilor structuri.

Prin urmare, se impune ca UE și statele membre să acest demers.

Universitățile pot rezolva mai bine marile provocări ale societății prin implicarea mai eficientă în cooperare transnațională.

92% dintre universități identificate au în vedere eliminarea obstacolelor juridice și administrative în legătură cu parteneriatele instituționale strategice internaționale ca a problema cheie.

Într-un sondaj Eurobarometru, 93% dintre respondenți a arătat că ar fi util *să se creeze diplome UE furnizate de rețele de universități europene*, oferind studenților șansa de a studia în diferite țări ale UE, cu o alegere flexibilă de cursuri sau module.

Finanțarea universităților este adesea insuficientă pentru a fi îndeplinită misiunea lor socială în creștere.

Raportul observatorului a relevat că în mai mult de jumătate din sistemele de învățământ superior chestionate, în învățământul superior investițiile fie scad în ciuda numărului în creștere de elevi, fie nu cresc în ritm corespunzător.

Pandemia de Covid-19 a dus la nevoi suplimentare de investiții (de exemplu, în instrumente digitale și infrastructură) și la pierderea de venituri.

Pe măsură ce nevoile de competențe evoluează rapid, cu atât mai mult trebuie să se adapteze sectorul educației.

Verdele și digitalul tranzițiile necesită educație, cercetare și pregătire pentru viitor și inovație, în strânsă cooperare cu problemele aferente industriilor și a părților interesate; disparitățile semnificative în competențe digitale în întreaga UE trebuie depășite.

Elevii și personalul din întreaga UE trebuie să fie echipat cu abilități verzi și digitale pentru viitor și potențialul tehnologic al universităților trebuie să fie pus la lucru pentru a aborda provocările sociale conexe.

Țintele europene sunt ca, până în 2030, cel puțin 45% din nivel terțiar, și cel puțin 60% dintre adulți să participe la învățare (de peste 12 luni anterioare).

Deceniul digital stabilește obiective ambițioase, vizând 80% dintre persoanele cu competențe digitale de bază și 20 de milioane de specialiști TIC angajați până în 2030.

Diversitatea, incluziunea și egalitatea de gen în sectorul învățământului superior au devenit mai importante ca oricând.

Studenți, cadre universitare, personal administrativ și cercetători din mediile defavorizate sunt încă subreprezentate în domenii superioare de educație.

Un decalaj persistent de gen rămâne și în unele domenii de studiu și cercetare, precum și în luarea deciziilor referitoare la posturile din universități.

Echilibrul de gen în mod clar scade odată cu vechimea în rândul conducătorilor instituțiilor de învățământ superior în care femeile dețin puțin mai jos 24% din aceste poziții în UE.

Valori fundamentale academice și democratice sunt sub presiune.

Universitățile s-au exprimat profund îngrijorarea față de amenințările la adresa libertății academice și autonomiei universitare.

Numărul de savanți și cercetători sunt amenințați de riscurile din vecinătatea europeană; interferența între instituțiile de învățământ superior este, de asemenea, amenințată.

Universitățile trebuie să rămână competitive pe scena mondială.

Universitățile din Europa ar putea să se implice atât în stimularea mobilității, cât și în atragerea și reținerea studenților, academicienilor și cercetătorilor talentați pentru a maximiza influența globală a Europei atunci când vine vorba de valori, educație, cercetare, industrie și impact social.

Această strategie europeană pentru universități este parte a unui pachet de studii superioare, împreună cu o propunere de recomandare a Consiliului privind construirea de punți pentru eficiență europeană de cooperare educațională în învățământul superior.

Cele două inițiative, împreună, au scopul de a debloca întregul potențial al învățământului superior din sectorul competențelor și cunoștințelor, și reprezintă un motor pentru inovare și rezolvarea provocărilor sociale.

Strategia se bazează pe realizările a mai mult de 20 de ani de la Procesul Bologna pentru a propune o viziune pentru o cooperare europeană în învățământul superior transformatoare, adică în beneficiul UE și nu numai.

Propunerea Comisiei pentru o recomandare a Consiliului este un prim pas în facilitarea cooperării transnaționale profunde pentru ca universitățile să poată prospera și să se consolideze sentimentul de apartenență europeană.

2. OBIECTIVELE STRATEGIEI EUROPENE PENTRU UNIVERSITATI

Strategia europeană pentru universități vizează sprijinirea și permiterea acestora să se adapteze la condițiile în schimbare, să prospere și să contribuie pentru reziliența și redresarea Europei.

Este un apel la Statele membre și la instituțiile de învățământ superior din întreaga lume Europa să își unească forțele.

Această strategie caută să abordeze transnațional cooperarea la un nou nivel de intensitate și domeniu de aplicare, și să dezvolte o dimensiune cu adevărat europeană în partea superioară sectorului educației, construit pe valori comune.

Strategia recunoaște excelența și incluziunea ca elemente distinctive caracteristice ale învățământului superior european, exemplar pentru modul european de viață.

Strategia se bazează și pe primele lecții de învățat de la universitățile europene

➤ *Inițiativa*

Această inițiativă reprezintă un exemplu viu de cooperare instituțională transnațională profundă bazată pe viziuni comune și împărtășite pe termen lung de universități.

41 de alianțe ale universităților europene sunt catalizatori pentru lansarea de noi instrumente și cadre juridice și pot inspira comunitatea mai largă a învățământului superior în toată Europa.

Până la jumătatea anului 2024, Comisia propune să se concentreze pe atingerea celor patru obiective cheie comune:

1. *ÎNTĂRIREA DIMENSIUNII EUROPENE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI CERCETARE:*

Implementați un set de inițiative emblematic,, asta va fi pentru cooperarea transnațională ce a fost Erasmus+ pentru studenți - mobilitatea până acum și Orizont Europa pentru cercetare excelentă: expresia vizibilă a unei abordări distinct europene.

Cu responsabilitățile tot mai mari ale universității pentru o Europă rezistentă, universitățile au nevoie de sprijin financiar adecvat.

2. *SPRIJIN PENTRU UNIVERSITĂȚI - LUMINI DIRECTOARE ALE MODULUI DE VIAȚĂ EUROPEAN:*

Învățământul superior și cercetarea în Europa susține modul nostru de viață european prin focalizarea lor triplă pe: 1) calitate și relevanță pentru abilități de viitor; 2) diversitate și incluziune; 3) practici democratice, drepturile fundamentale și valorile academice și libertatea cercetării științifice.

Învățământul superior se dorește a fi flexibil și a avea cariere academice atractive, valorificând predarea, cercetarea, antreprenoriatul, activități de management și conducere.

3. *ÎMPUTERNICIREA UNIVERSITĂȚILOR CA FACTORI DE SCHIMBARE ÎN TRANZIȚIA GEMENILOR VERDE ȘI DIGITAL*

Sprijiniți angajamentul deplin al universităților în desfășurarea verde și tranziției digitale. UE își va îndeplini ambiția de a echipa mai mulți tineri și cursanți de-a lungul vieții cu abilități digitale pentru tranziție verde în curs de dezvoltare, soluții prin tehnologic și inovație socială.

4. *REINVESTIREA UNIVERSITĂȚILOR CU ROLUL DE CONDUCĂTORI AI UE:*

Prin cooperarea internațională în cadrul Europei, și dincolo, se susțin universitățile devenind mai competitive pe scena globală și contribuind la întărirea sistemelor de învățământ superior cu țări în parteneriat, în conformitate cu valorile europene.

Acest lucru va contribui la rândul său la stimularea Europei, la atractivitate nu numai ca studiu de destinație, dar și ca partener global pentru cooperare în educație, cercetare și inovare.

Prin urmare, pentru a reuși, strategia europeană pentru universități necesită alinierea priorităților politice și investiții la nivelul UE, național, regional și la niveluri instituționale.

Implementarea acestei strategii va necesita o cooperare mai strânsă cu și între Statele membre, universități și alte părți interesate .

3. UN NOU CADRU PENTRU CONSOLIDAREA COOPERĂRII EUROPENE

3.1. Patru proiecte emblematic pentru stimularea dimensiunii europene în învățământul superior și cercetare

Ambele comunicări privind *realizarea Spațiului educațional până în 2025 și a unui nou Domeniu european pentru cercetare și inovare subliniază că trebuie să facilităm și să consolidăm transnațional cooperarea dintre universități*, capacitățile lor de a echipa tineri și cursanți pe tot parcursul vieții, și cercetători cu competențele potrivite și aptitudini.

1. Inițiativa Universităților Europene Erasmus+ va integra o cultură a excelenței în combinație cu Horizon Europe, Digital Europe și alte instrumente naționale și ale UE, vor sprijini alianțe transnaționale ambițioase ale învățământului superior, și vor permite instituțiilor să dezvolte și să împărtășească un drum comun pe termen lung pentru cooperare structurală, durabilă și sistemică privind educația, cercetarea și inovarea, crearea de campusuri europene interuniversitare în care studenții, personalul și cercetătorii din toate părțile Europei se pot bucura fără probleme de mobilitate și de noi cunoștințe și discipline.

Utilizarea generalizată a cardului european de student - inițiativă pentru toți studenții mobili din universitățile din Europa - va facilita accesul la mobilitate transnațională la toate nivelurile.

Acest card va face managementul de mobilitate mai ușor, mai eficient și mai ecologic.

Asigurându-ne că fiecare student european va putea fi identificat în mod unic, frontalier, și dincolo de instrumentele digitale, se va facilita lansarea de carduri europene de studenți în întreaga Europă și se va permite digitalizarea completă a managementului Erasmus+.

Europa poate sprijini eforturile printr-o abordare graduală, cu un set de patru inițiative emblematic care , luate împreună, valorifică puterea universităților din Europa și consolidează în continuare atât incluziunea, cât și excelența în toate activitățile lor.

2. O diplomă europeană comună, care urmează să fie eliberată la nivel național ar atesta rezultatele învățării atinse ca parte a cooperării transnaționale între mai multe instituții, oferite, de exemplu, în cadrul alianțelor europene universitare și bazate pe un set comun de criterii.

O diplomă europeană ar trebui să fie ușor de eliberat, stocată, partajată, verificată, autenticată și recunoscută în întreaga UE.

Ca prim pas, Comisia va lucra spre dezvoltarea criteriilor europene de atribuire a unei etichete de diplomă europeană. O astfel de etichetă ar fi emisă ca certificat complementar calificării studenților care absolvă programele comune livrate în contextul cooperării transnaționale între mai multe instituții de învățământ superior.

3. *Un statut legal pentru alianțele de învățământ superior* pentru universitățile europene și alte tipuri de alianțe care le-ar permite să-și mutualizeze punctele forte împreună, să ia decizii strategice comune, să acționeze împreună și să faciliteze punerea în comun de resurse, activități și date.

Un astfel de statut ar duce la facilitarea transnațională mai profundă, pe termen lung și la o flexibilă cooperare, permițând partajarea capacităților, schimbul personalului și implementarea programelor comune, cu scopul de a premia la nivelul comunităților în alianță diplome, inclusiv o diplomă europeană comună.

4. *Utilizarea generalizată a cardului european de student* este o inițiativă pentru toți studenții mobili din universitățile din Europa care le va facilita accesul la transnațional mobilitate la toate nivelurile; respectiva generalizare a cardului va face managementul de mobilitate mai ușor, mai eficient și mai ecologic.

Aceste patru proiecte vor funcționa în sinergie și vor contribui la un cadru european de cooperare în sectorul învățământului superior.

Ele vor contribui la conturarea unei adevărate identități europene, la aducerea cooperării transnaționale la un nivel superior, și la promovarea unui puternic sentiment de apartenență europeană.

În plus, universitățile care se bucură de autonomie și de legislația națională în mâinile statelor membre, reprezintă o provocare permanentă de asigurare că programele școlare și calificările sunt complet transparente, iar aceste diferențe nu se pun în calea liberei circulații a studenților, a academicienilor și a cercetătorilor.

Asigurarea calitatii este fundamentul încrederii reciproce care permite o cooperare și mobilitate fără întreruperi.

De-aceeaâ se propune dezvoltarea în continuare a Sistemului de asigurare și recunoaștere, unde calificările sunt digitizate și recunoscute automat în toată Europa, prin eliminarea birocrăției care împiedică mobilitatea, accesul la învățare și formare ulterioară, sau intrarea în piața muncii.

În sinergie cu Agenda politicii ERA, a ***Inițiativa europeană de excelență*** va crește calitatea în știință și în valorificarea universităților Europei, și va îmbunătăți competitivitatea globală a acestor universități în domenii cheie precum verdele și tranziția digitală.

3.2. Sprijin financiar adecvat pentru învățământul superior și cercetare

Atingerea incluziunii și a excelenței necesită finanțare adecvată pentru universități la nivel local, nivel regional, național și european.

În prezent, statele membre cheltuiesc, în medie, 0,8% din PIB pentru învățământul terțiar .

Cheltuielile publice medii pentru cercetare și dezvoltare în instituțiile de învățământ superior sunt de 0,48% din PIB-ul din Europa

Sectorul învățământului superior al UE dă semne de subfinanțare semnificativă, în special în lumina creșterii numărului de studenți și în contextul responsabilităților tot mai mari ale universităților.

Finanțarea europeană este importantă pentru universități în ideea de a completa finanțarea națională ca sursă de venituri, dar și ca platformă europeană și cooperare academică internațională.

Cu noul cadru financiar multianual, la nivelul UE urmează să se investească o sumă semnificativă în sprijinul universităților, aceasta fiind estimată la 80 de miliarde EUR - peste perioada de programare 2021-2027.

Sectorul învățământului superior va beneficia astfel de un nivel de finanțare UE fără precedent, din diverse surse, inclusiv de la Erasmus+, Horizon Europe, Digital Europe.

Deși fondurile și programele UE sunt semnificative, acestea nu trebuie să înlocuiască, ci să opereze în plus față de finanțarea publică națională și de alte fonduri publice și investiții private.

Statele membre și actorii din sectorul învățământului superior trebuie să facă eficientă utilizarea instrumentelor UE și explorarea sinergiilor cu finanțare națională, regională și locală pentru mobilizarea UE și pentru viziunea comună, așa cum este stabilită în această strategie europeană pentru universități .

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

4. CĂLĂUZE PENTRU STILUL EUROPEAN DE VIAȚĂ

4.1. Consolidarea calității și relevanței pentru competențe de viitor

Este nevoie de o abordare sistemică și cuprinzătoare a carierelor academice, răspunzând apelului Consiliul de a promova structuri flexibile și atractive și de a îmbunătăți condițiile de muncă.

Evaluarea carierei ar trebui să țină cont de varietatea activităților cadrelor academice, cum ar fi predarea, cercetarea, antreprenoriatul, managementul sau conducerea.

O recomandare a Consiliului privind un Pact pentru cercetare și inovare în Europa își propune să facă atractive carierele de cercetare și să asigure acces mai bun la știință .

Universitățile au un rol cheie în prevenirea nepotrivirilor de competențe și a blocajelor care riscă să împiedice Europa în recuperarea și în facilitarea dezvoltării cursanților ca gânditori creativi și critici, rezolvatori de probleme și cetățeni activi și responsabili, echipați pentru învățarea pe tot parcursul vieții.

Comisia a prezentat Consiliului în anul 2021 o propunere de Recomandare privind o abordare europeană a microcreditelor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și pentru capacitatea de angajare.

Mediile excelente de educație, cercetare și inovare sunt un facilitator pentru dezvoltarea competențelor la nivel înalt, pentru crearea de cunoștințe inovatoare și transpunerea lor în practică .

Cooperarea între universități și cu ***ecosistemele industriale*** este reciproc avantajoasă sub acest aspect.

Cursanții ar trebui să aibă mai multe oportunități de a beneficia stagii, să fie expuși la start-up-uri și să fie angajați ca actori ai schimbării din comunitatea lor pentru a avea un impact pozitiv în societatea din jurul lor.

Educația antreprenorială și de formare care îmbunătățește cunoștințele și abilitățile de afaceri sunt esențiale, în special pentru IMM-uri.

Ar trebui să existe în acest sens mai multe sinergii promovate între alianțele Universităților Europene și Centrele de Excelență Vocațională.

Pentru a obține un învățământ superior excelent și relevant, este nevoie și de sprijin pentru ***stimularea pedagogică inovativă***, axată pe cursanți, cu o varietate de spații de învățare și trasee flexibile, interdisciplinare.

Pe de altă parte, ***crearea de „laboratoare vii”***- ar trebui promovată ca un bun exemplu pentru modul în care elevii pot fi instruiți să lucreze holistic, peste discipline, și pentru a sprijini gândirea critică a elevilor, rezolvarea problemelor, a abilităților creative și antreprenoriale.

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

4.2. Promovarea diversității, a incluziunii și a egalității de gen

După cum este stabilit în primul principiu european din Pilonul Drepturilor Sociale, ***„toată lumea are dreptul la educație de calitate și incluzivă, la formare și învățare pe tot parcursul vieții”***.

Europa are un nivel ridicat de accesibilitate la educație comparativ cu restul lumii.

În orice caz, ***grupuri dezavantajate sau discriminate sunt încă subreprezentate printre studenți, personalul universitar și cercetători (minorități etnice, persoane cu origini migratoare sau cu handicap, persoane din familii sărace, copii din părinți necalificați)***.

În pofida creșterii accesului la învățământul superior, sistemele rămân foarte stratificate.

Prima generație de studenți imigranți, sau ai unei minorități în background au șanse mai mici de a obține un loc în învățământul terțiar din UE.

Există diferențe persistente de gen în învățământul superior.

În timp ce la nivel de licență și master, femeile depășesc numărul bărbaților ca studenți și absolvenți, și în timp ce este aproape un echilibru de gen la nivel de doctorat, ***sunt diferențe mari de gen între domeniile de studiu – în domeniile STEM, femeile reprezintă încă***

ceva mai puțin decât o treime din studenți la nivel de licență și master, și 37% dintre doctoranzi.

În pofida unor progrese, în ultimii ani proporția femeilor care dețin funcția de profesor sau posturi echivalente rămâne la un nivel scăzut 26% în UE.

Sunt necesare mai multe schimbări instituționale pentru universități pentru a deveni locuri cu adevărat egale de șanse.

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

4.3. Promovarea și protejarea valorilor democratice europene

Universitățile trebuie să fie locuri de libertate: pentru vorbire, gândire, învățare, cercetare și libertate academică în mare.

Libertatea academică nu poate fi izolată de autonomia instituțională, nici de participarea studenților și a personalului din conducerea instituțiilor de învățământ superior.

Asigurarea libertății academice în instituțiile din învățământul superior se află în centrul politicilor dezvoltate la nivelul UE, precum și la Bologna Proces.

Este o condiție prealabilă de bază pentru crearea Spațiului European al Educației și Cercetarea Europeană Zonă deoarece valorile academice fundamentale nu pot fi luate.

În ultimii ani însă vedem amenințate aceste valori chiar și în UE.

Autonomia instituțiilor de învățământ superior este neuniformă în Europa.

Uniunea și statele sale membre sunt chemate pentru a proteja activ, pentru a hrăni și pentru a apăra aceste valori prin politicile și oportunitățile lor de finanțare.

Așadar, universitățile sunt esențiale pentru promovarea cetățeniei active, pentru toleranță, egalitate și diversitate, pentru deschidere și gândirea critică, pentru mai multă coeziune socială și încredere socială care protejează astfel democrațiile europene.

Universitățile au un rol activ de jucat în pregătirea absolvenților pentru a fi bine informați ca cetățeni europeni.

Prin predare și acțiuni de conștientizare, ele sprijină ancorarea valorilor europene în societate și mențin rigoarea științifică, ajutând la consolidarea încrederii în știință.

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

5. ACTORII GEMENI AI SCHIMBĂRII LA TRANZIȚIA VERDE ȘI DIGITALĂ

5.1. Dezvoltarea abilităților, competențelor și inovației tehnologice pentru tranziția ecologică

Universitățile sunt actori cheie pentru tranziția verde și pentru o lume mai durabilă.

Au un rol important în efectuarea cercetărilor pentru găsirea de soluții, în cooperarea cu industria de mediu și societatea la provocările climatice în vederea realizării unui climat de neutralitate, a inversării pierderii biodiversității și a opririi poluării, precum și în dezvoltarea alfabetizării în domeniul climei și al mediului pentru toți elevii de la toate nivelurile și disciplinele, precum și pentru publicul larg.

Universitățile pot fi, de asemenea, un model de urmat pentru durabilitatea mediului prin infrastructura lor și prin operațiuni specifice.

În cele din urmă, rezultatele cercetărilor și activitățile de inovare pot constitui un teren solid pentru politici, inovare și măsuri legate de mediu.

Comisia a prezentat recent propuneri pentru Recomandările Consiliului privind învățarea pentru sustenabilitatea mediului și micro-acreditările pentru învățarea pe tot parcursul vieții și capacitatea de angajare.

Monitorizarea rapidă și eficientă va ajuta la mobilizarea statelor membre de a sprijini universitățile și studenții să devină agenți ai schimbării pentru tranziția verde, inclusiv într-o perspectivă de învățare pe tot parcursul vieții.

Orizont Europa și misiunile în parteneriat oferă un mare potențial pentru sinergii, de exemplu, în sectoare precum emisiile zero baterii de transport și surse durabile, necesitând noi aptitudini.

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

5.2 Dezvoltarea aptitudinilor și competențelor în promovarea inovației pentru tranziția digitală

Tranziția digitală oferă universităților un rol fundamental în echiparea studenților și cercetătorilor cu aptitudini și competențe necesare în noua realitate și în promovarea inovării și a noilor tehnologii.

În timpul pandemiei de COVID-19, sectorul învățământului superior și-a arătat capacitatea de a se adapta la noua situație.

A devenit evident că soluțiile digitale nu pot și nu trebuie să înlocuiască complet activitățile fizice.

Viitorul ar trebui să se bazeze pe soluții hibride reprezentând unelte pentru un bun echilibru între prezența fizică și digitală.

Universitățile pot promova, de asemenea, educația inovatoare în dezvoltarea tehnologiei prin spin-off sau extinderi și valorificarea potențialului educației europene în creșterea Industriei tehnologiei (EdTech).

Comisia a instituit un dialog structurat cu statele membre privind educația și competențele digitale pentru a conveni în comun asupra factorilor cheie care să favorizeze educația și formarea digitală eficiente și incluzivă.

Universitățile au un rol cheie în promovarea muncii în echipă pentru a face față provocărilor tranziției digitalului în viitor.

Oferta de invatamant de specialitate in domenii digitale, cum ar fi AI, securitatea cibernetică sau cloud computing, precum și microelectronica, sunt cruciale în acest sens.

Lipsa de competențe în știință, tehnologie, inginerie și matematica (STEM) este unul dintre principalele obstacole.

La fel se întâmplă și cu tehnologiile digitale care pătrund în toate sectoarele economiei, fiind de asemenea necesar ca toți studenții, de exemplu cei din domeniul medicinei, administrarea afacerilor și agricultură să învețe să le folosească la un nivel avansat în viitoarele lor profesii.

În următorul deceniu universitățile trebuie să fie „conectate”, iar pentru aceasta, capacitatea digitală trebuie să fie suficientă, iar infrastructura universităților este cheia.

Cu atât mai mult, utilizarea pe scară largă a mijloacelor digitale va trebui să se bazeze pe noi tehnologii și platforme de încredere care vor necesita interoperabilitate, să aibă o bază europeană solidă și ar trebui deservească nevoile de educație și cercetare într-un mod integrat.

În același timp, standarde comune, deschise și necesare, vor permite universităților să preia un control mai bun asupra datelor pentru a face cooperarea eficientă.

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

6. FACTORI AI ROLULUI DE LEADERSHIP GLOBAL AL EUROPEI

Europa are nevoie mai mult ca oricând să ajungă să fie cunoscută în lume, iar universitățile sunt esențiale în construirea legăturilor Europei cu lumea și în promovarea valorilor.

Valorile europene la nivel global joacă un rol vital generând dovezile care le susțin, politici de securitate, acorduri internaționale și acțiuni multilaterale.

În calitate de jucători cheie în diplomația științifică, ele ajută la construirea de poduri.

Europa a devenit un conducător prin cooperare în învățământul superior.

Pentru multe regiuni, țări și universități din întreaga lume, experiența europeană a inspirat noi strategii spre internaționalizare sau cooperare regională.

Aprofundarea cooperării între Instituțiile europene merge, așadar, mână în mână cu consolidarea dimensiunii lor globale.

În paralel, sprijinirea întăririi învățământului superior în țările partenere este esențială.

În conformitate cu strategia Global Gateway, universitățile din Europa sunt esențiale pentru a ajuta țările partenere să-și transforme sistemele de învățământ și să faciliteze mobilitatea de studenți, personal, profesori și stagiați, în spiritul beneficiului reciproc.

Universitățile sunt conducătorii din spatele întăririi cooperării în domeniul cercetării și inovației.

Diversitatea și statutul internațional al UE, sistemele de învățământ și statutul Europei ca fiind cel mai mare furnizor de cooperare pe învățământul superior reprezintă un activ cumulativ substanțial care ar putea fi valorificat.

Experiența UE cu recunoașterea transfrontalieră, cu problemele de asigurare și acreditare influențează la nivel regional cooperarea și integrarea în zone geografice mai largi.

Prin schimbul de talente din toată lumea și prin construirea de punți puternice cu țările partenere din întreaga lume, și prin promovarea valorilor academice europene, universitățile fac parte din puterea soft a Europei.

Europa are nevoie pentru a consolida și a construi pe această reputație și a crește nivelul aceste puncte forte în statele membre.

Comisia oferă:

► conlucrarea cu statele membre pentru a promova oferta de învățământ superior a Europei și cooperare internațională în învățământul superior într-o abordare de echipă a Europei.

Acest lucru înseamnă:

- dezvoltarea portalului „*Studiu în Europa*” pentru promovarea schimburilor internaționale;
- întărirea învățare peer-learning între universități și agenții privind internaționalizarea;
- întărirea parteneriatelor cu regiuni prioritare, cum ar fi Balcanii de Vest, Vecinătatea și Africa, bazate pe reciprocitate, și implicarea absolvenților.

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor face demersurile propuse în raport de aspecte listate; pe lângă punctele enunțate în liste, Comisia va solicita statelor membre și alte activități specifice .

7. ACȚIUNI PENTRU ÎNFĂPTUIREA MONITORIZĂRII ȘI GUVERNĂRII

Progresul în implementarea acestei strategii vor fi raportate prin Spațiul European al Educației și prin Spațiul european de cercetare guvernare.

Comisia va face bilanțul stării actuale în Raportul său de progres privind Spațiul European al Educației (SEE) și prin intermediul Sistemului de monitorizare a Spațiului European de Cercetare.

Acesta va permite Comisiei, statelor membre și părților interesate să se angajeze într-un dialog strategic privind progresele realizate și zona lacunară unde trebuie concentrate politicile - suport.

În 2023, Comisia va înființa Observatorul European al Sectorului Învățământului Superior ca parte a acestui proces pentru a furniza dovezi cu privire la progresul realizat.

Acest Observator va combina tot ce este mai bun, respectiv instrumentele și capacitățile actuale de date ale UE într-un singur loc, sporind în același timp utilizarea acestora și relevanța pentru factorii de decizie, universități, studenți și cercetători.

Sursele europene de date vor permite instituțiilor și guvernelor să-și consolideze baza de dovezi cheie pe subiecte precum incluziunea, rezultatele învățării, progresul pe abilități digitale, verzi și antreprenoriale, transfer de tehnologie, angajabilitate, studenți și nevoi pe piața muncii, consolidarea carierelor de cercetare, știință deschisă, rolul instituțiilor în ecosistemele de inovare și cooperarea transnațională în sectorul învățământului superior.

Observatorul va face posibilă comparația, analiza și prezentarea performanțelor în diferite domenii din sectorul învățământului superior.

Prin sinergiile dintre instrumentele de date existente, va asigura o monitorizare concentrată și orientată către un scop, eliminarea eventualelor suprapuneri și reducerea datelor de colectare din sarcina instituțiilor de învățământ superior.

Unul dintre rezultatele Observatorului va fi *Tabloul de bord european al sectorului învățământului superior* ca să evalueze anual progresele înregistrate în UE în direcția priorităților cheie ale acestei strategii: *incluziune, valori, calitate și relevanță, mobilitate, competențe ecologice și digitale, angajabilitate, cooperare transnațională, tehnologie transferul și valorificarea cunoștințelor*.

Această monitorizare va acoperi, de asemenea, caracterul adecvat al investițiilor în învățământul superior și în cercetare atât la nivelul UE, cât și la nivel național și instituțional.

În acest scop, Comisia va utiliza rezultatele lucrărilor Grupului de experți pentru investiții de calitate în educație și Învățământul Superior.

Această comunicare este o invitație pentru cooperarea între țări și actori ai sectorului învățământului superior în cadrul european - Spațiul Educației (SEE), Cercetarea Europeană (ERA) și Învățământul Superior European -Zona (SEIS, procesul Bologna).

Sinergiile sunt necesare în domenii precum cooperarea transnațională și transformarea instituțională a universităților, fiind sprijin pentru valorile academice fundamentale și științifice, dezvoltarea carierelor academice, inovatoare și învățarea interdisciplinară, predarea și cercetarea, precum și pentru interconexiunea dintre acestea, circulație și cooperare internațională cu partenerii de dincolo de UE

Comisia, în strânsă cooperare cu părțile interesate și statele membre, vor acționa pentru :

- ▶ Crearea unui învățământ superior european centrat pe datele Observatorului sectorului educațional în 2023, cu un sector european al învățământului superior conform Tabloului de bord ca unul dintre rezultatele sale.
- ▶ Promovarea sinergiilor între cele europene - Spațiul Educației, Cercetarea Europeană și Învățământul Superior European- Zona: într-o zonă potrivită și în manieră flexibilă.

8. CONCLUZIE: CALEA DE URMAT

Această strategie stabilește o viziune europeană pentru viitor a universităților și modul în care Uniunea le poate sprijini în toată Europa.

Comunicarea este prezentată la începutul Anului European 2022 al Tineretului.

Pentru a susține redresarea și reziliența Europei, și pentru a pune bazele creșterii sale durabile, Europa trebuie să investească în generația sa tânără, iar această fază este marcată de educație și pregătire.

Suntem datori a da tinerilor șansa de a dobândi excelente abilități și competențe relevante.

Ofertă: fiecare tânăr european are o șansă reală de a-și perfecționa competențele prin recalificare, ajutând la stabilirea bazei pentru o Europă mai puternică, prosperă și rezistentă.

Prin această comunicare privind o strategie europeană pentru universități, Comisia invită Statele membre și universitățile lor să își unească forțele pentru beneficiul învățământului superior și al celui european, al Uniunii în ansamblu.

Este o invitație la reflecție comună și dezbateri de lucru în colaborare despre cum putem împreună dezvolta dimensiunea europeană în educația înaltă, în cercetare și inovare, într-un mod care valorifică întregul potențial al universităților.

Această strategie poate fi implementată doar prin colaborare.

Comisia invită universitățile să continue activitatea, iar statele membre să-și susțină universitățile prin politici adecvate și sprijin financiar; și invită statele membre, universități, studenți, personal academic, cercetători și partenerii lor în cadrul unor ecosisteme mai largi de inovare să preia conducerea în asupra strategiei și împărtășește angajamente care inspiră .

Comisia se angajează să mobilizeze toate instrumentele pe care le are la dispoziție – fie că este vorba de guvernare, finanțare, cooperare sau legislație – pentru a implementa această strategie.

Coordonarea eforturilor între UE, statele membre, regiuni, societatea civilă și sectorul învățământului superior este cheia pentru a face această strategie o realitate.

Comisia invită Consiliul [European], statele membre și universitățile să se angajeze într-o discuție comună asupra acestei agende de politică comună și să lucreze în împreună pentru a asigura viitorul universităților, în beneficiul generațiilor de tineri europeni, și să promoveze învățarea pe tot parcursul vieții pentru beneficiul oamenilor de toate vârstele.